

Анна-Марія Чеботаренко

Науковий керівник – доц. Кройтор О.П.

Розвиток креативного мислення на уроках технологій за допомогою техніки String - Art

Сьогодні освітній процес вимагає від вчителя використання новітніх методик та технологій навчання. Однією із проблем, з якою стикаються вчителі, є втрата інтересу учня до навчальної дисципліни. Як результат - втрачається цікавість до нових знань та створення власних проєктів. Специфіка дисципліни «Технології» дає можливість використовувати найрізноманітніші техніки виготовлення виробів та виконання проєктів. Розвиток креативного мислення на уроках технологій дозволяє розширити можливості учнів та створює умови для самовираження кожного. Зокрема, техніка String-Art або, як раніше її називали, ниткографія – безмежна у своїй креативності, оскільки кожен виріб буде унікальним, а проєкти учнів можуть виходити за рамки звичних картин.

Креативне мислення – це компетентність особистості продуктивно залучатися до генерування, оцінювання та вдосконалення ідей, результатом чого може стати прийняття оригінальних та ефективних рішень й розширення області знань [1]. У контексті поняття “креативне мислення” виокремлюють такі категорії:

- креативне вираження,
- створення знань і креативне розв’язання проблем.

Концепція креативності як універсальної пізнавальної творчої здібності й когнітивних умінь набула популярності та актуальності після публікації праць Дж. Гілфорда, який виділив два типи розумових операцій: конвергенцію та дивергенцію. Конвергентне мислення актуалізується у тому випадку, коли учню, який розв’язує задачу, потрібно на основі множини умов, знайти єдиний правильний розв’язок. Використовуючи техніку String-Art, учень з таким типом мислення буде дотримуватися визначеної чіткої схеми чи алгоритму виконання проєкту, використовуючи шаблонні лінії, рухи і т.д.

Дивергентне мислення передбачає різноманітні шляхи розв'язання проблеми, приводить до несподіваних висновків та результатів. У дивергентному мисленні Дж. Гілфорд виділяє чотири основних параметри креативності: оригінальність, семантична гнучкість, образна адаптивна гнучкість, семантична спонтанна гнучкість [2]. Розвиток дивергентних здібностей дозволить учням на уроках технологій створити свої власні оригінальні проєкти в техніці String-Art, які різнитимуться від проєктів, для виконання яких використовувались конвергентні здібності.

Техніка String-Art на уроках технологій дає можливість розвитку дивергентного мислення та дозволяє вдосконалити свої практичні уміння. Для створення власного проєкту, насамперед, обирають тему, здійснюють пошук зразків-аналогів та матеріалів. На наступному етапі проводиться підбір основи та вихідних матеріалів: дошки, картону, цвяхів, ниток та ін. Кожен учень має можливість обрати свої матеріали, які дозволять створити оригінальний проєкт у техніці String-Art. Навіть при використанні одних і тих же одних матеріалів можна отримати різні, цікаві та незвичайні вироби. Оцінювання готових проєктів базується на положеннях, запропонованих у роботі [3].

Використання техніки String-Art на уроках технологій сприяє засвоєнню знань стосовно матеріалів, які використовуються при виконанні проєкту, їх властивостей, оскільки саме від даних характеристик буде залежати вигляд та якість готового виробу. Крім того, ця техніка позитивно впливає на розвиток креативного мислення учнів, сприяючи їх творчому виявленню й інтеграції технічних та творчих навичок.

Список літератури

1. Креативне мислення: чи можливо оцінити та як його перевірити? URL: <https://osvitoria.media/experience/kreatyvne-myslennya-chy-mozhlyvo-otsinyty-ta-yak-jogo-pereviryty/> (дата звернення: 05.03.2024)
2. Дмитрієва С.М., Гаврилова Н.В. Методи діагностики творчих здібностей школярів: посібник-практикум, Житомир 2002. 7с.
3. John Dacey, Wendy Conklin. Creativity and the Standards, 2013. P.172-177.